

ArkivsakID.: 09/6023

Arkivkode: FA-U60, TI-&18

Larvik
kommune

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
057/09	Oppvekst og kulturkomiteen	18.11.2009
147/09	Kommunestyret	09.12.2009

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I ALKOHOLLOVGIVNINGEN

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Kommunestyret slutter seg til de endringene som foreslås i alkohollovgivningen.
2. Larvik kommune søker ikke om å delta i prøveordning der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- og skjenkebevilling på stedet.
3. Forslag til endring av alkohollovens § 4-4 7. ledd: "På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester på respektive hotellrom uten hensyn til begrensningene i denne paragraf."

18.11.2009 Oppvekst og kulturkomiteen

Møtebehandling:

Hallstein Bast V, fremmet følgende forslag til nytt pkt. 1 i rådmannens forslag:

1. Kommunestyret slutter seg til de endringene som foreslås i alkohollovgivningen, men mener prinsipielt at alkoholreglementet skal bestemmes lokalt.

Det ble så votert alternativt mellom Hallstein Bast og rådmannens forslag. Hallstein Bast forslag falt idet 5 stemte imot og 4 for.

5 = Ap, Sv, LL, Krf

4 = H, V, Frp

OKK-057/09 Vedtak:

1. Kommunestyret slutter seg til de endringene som foreslås i alkohollovgivningen.

2. Larvik kommune søker ikke om å delta i prøveordning der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- og skjenkebevilling på stedet.
 3. Forslag til endring av alkohollovens § 4-4 7. ledd: "På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester på respektive hotellrom uten hensyn til begrensningene i denne paragraf."
-

09.12.2009 Kommunestyret

Møtebehandling:

Hallstein Bast tok opp sitt forslag fra oppvekst- og kulturkomiteens behandling av saken.

Det ble votert alternativt mellom oppvekst- og kulturkomiteens innstilling og Hallstein Basts forslag.

Oppvekst- og kulturkomiteens innstilling ble vedtatt med 20 mot 15 stemmer.

20 = Kr.F., SV, Sp., LL, Ap., 3 H, 1 Up.

15 = V, Frp., 5 H

KST-147/09 Vedtak:

1. Kommunestyret slutter seg til de endringene som foreslås i alkohollovgivningen.
 2. Larvik kommune søker ikke om å delta i prøveordning der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- og skjenkebevilling på stedet.
 3. Forslag til endring av alkohollovens § 4-4 7. ledd: "På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester på respektive hotellrom uten hensyn til begrensningene i denne paragraf."
-

SAKSBEHANDLER: Jon Anders Wirgenes

SAMMENDRAG:

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag til endringer i alkohollovgivningen.

De foreslåtte endringene i alkohollovgivningen vil i praksis ikke ha noen stor betydning for hvordan man utøver alkohollovens bestemmelser i Larvik kommune.

Kommunene kan søke om å få delta i prøveordningen der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- og skjenkebevilling på stedet. Rådmannen mener at dette ikke er aktuelt for vår kommune.

Rådmannen tilrår en endring i alkohollovens § 4-4 7.ledd, som ikke er tatt med i høringsnotatet.

HANDLINGSROM:

Alkoholloven av 2. juni 1989
Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk
Vinmonopolloven
Forskrift om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag til endringer i alkohollovgivningen.

I denne høringen foreslår departementet endringer i alkoholloven med tilhørende forskrifter og i vinmonopolloven på følgende områder:

- Alkohollovens maksimaltider for skjenking foreslås innskrenket med en time. Det vil bety at skjenking av alkohol vil være forbudt etter kl. 02.00.
- Kontroll- og reaksjonsbestemmelsene vurderes, og det skisseres en mulig prøveordning for inndragelse av bevilling på stedet.
- Det foreslås å åpne for salg i egen virksomhet av egenprodusert alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol.
- Det foreslås å tillate auksjon av alkoholholdig drikk mellom private i regi av Vinmonopolet. Videre foreslås det å oppheve forbudet mot auksjon av alkoholholdig drikk mellom næringsdrivende.
- Bevillingsgebyrene foreslås justert.
- Aldersbestemmelsene foreslås presisert og unntaket for fagbrev foreslås utvidet.
- Det foreslås å fastsette unntak fra tvisteloven § 1-5 (ny § 1-17 i alkoholloven).
- Endringer knyttet til statistikkinformasjon foreslås.
- Tilgjengeligheten til salgs- og skjenkesteder vurderes.
- Vinmonopolloven § 12 foreslås endret.
- Det foreslås en innarbeiding av alkoholforskriftens gruppebetegnelser på alkoholholdig drikk i alkoholloven.
- Foreslås endringer knyttet til betegnelsen flaske og til mengdeangivelser.

Det foreslås også en endring av feil henvisning, feil i overskrift i alkohollovens kapittel 3 samt endringer som følge av at Helsedirektoratet har skiftet navn (tidligere Sosial- og helsedirektoratet).

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Saken har ingen økonomiske konsekvenser.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at alkohollovens maksimaltider for skjenking av alkoholholdig drikk innskrenkes med en time. Det vil bety at skjenking av alkohol vil være forbudt etter kl. 02.00.

Alkohol er det rusmiddelet som forårsaker mest sosiale og helsemessige skader. Begrenset tilgjengelighet av alkoholholdig drikk fører til begrenset forbruk og derved også til en begrensning i alkoholrelaterte skader og problemer.

Kommunens frihet til selv å utforme en lokalt tilpasset alkoholpolitikk har vært sentral i alkohollovgivningen. En ytterligere innskrenkning av skjenketiden vil innebære en begrensning i kommunenes alkoholpolitiske frihet, men de reduserte skadevirkningene en slik innskrenkning kan føre til for den enkelte og samfunnet må tillegges betydelig vekt. Kommunen har fortsatt muligheten til å fastsette skjenketiden innenfor de lovbestemte rammene. Endringen vil kunne innebære mer like vilkår for næringen på tvers av kommunegrensene.

Forslaget innebærer ingen endring i alkohollovens § 4-4, femte ledd. Konsumering av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. Larvik kommunestyre vedtok i møte den 18.06.08, sak 089/08, forskrift for salgs- og skjenketider for alkoholholdig drikk i Larvik kommune. Skjenketiden i Larvik kommune har fra 01.10.08 vært kl. 02.00. Endringsforslaget vil således ikke ha noen praktiske følger i Larvik kommune.

Prøveordning Inndragning:

Departementet ber om tilbakemelding på om det er hensiktsmessig å innføre en midlertidig prøveordning, der kontrollører av kommunale salgs- og skjenkebevillinger kan gis kompetanse til å inndra salgs- og skjenkebevilling på stedet. Regjeringen vil se nærmere på muligheten for å effektivisere kontrollen med utøving av bevillingene, herunder muligheten for raskere og strengere reaksjon ved overskjenking og salg/skjenking til mindreårige. Departementet antar at det vil være hensiktsmessig med en frivillig prøveordning med varighet på tre år. Kommuner som ønsker å prøve ut en slik ordning, må søke om og få tillatelse fra Helsedirektoratet.

Hensynet til bevillingshavers rettssikkerhet og oversiktlig regelverk tilsier en detaljert regulering. En eventuell inndragningsmyndighet for kontrollørene må forskriftsfestes. Departementet presiserer at det å gi vedtakskompetanse til kontrollørene vil øke kravene til deres opplæring. Ytterligere opplæring vil for eksempel innebære opplæring i forvaltningsrettslige regler, opplæring i bevismessige forhold og vurdering av bevis.

Ordningsen vil få betydning for blant annet bevillingshavers kontradiksjon, av den grunn vil det være avgjørende at kommunen stadfester vedtakene om inndragning innen rimelig tid.

Varsel om vedtak kan etter forvaltningslovens § 16, 3.ledd bokstav a, unnlates dersom slik varsling ikke er praktisk mulig. Etter kontroll skal kontrollørene henvende seg til styrer/stedfortreder/skjenkeansvarlig. Denne representanten får mulighet til å gi en umiddelbar kommentar som kontrollørene må vurdere før vedtaket om inndragning på stedet fattes. Vedtaket skal være skriftlig, skjema eller lignende som kan nyttes til dette formålet bør utarbeides av kommunene.

Dersom et vedtak er rettsstridig, vil det kunne oppstå et erstatningsansvar for kommunen.

Problemstillingene rundt kompetansen til kontrollørene og saksbehandlingen er mulig å løse med gode retningslinjer, rutiner og oversiktlig regelverk, men en problemstilling som høringsnotatet ikke drøfter er sikkerheten til kontrollørene. Kontrollørene vil kunne komme opp i potensielle faresituasjoner dersom de skulle vedta å inndra bevillinger på stedet. Gjestene ved et skjenkested som må stenge umiddelbart vil ikke ha den samme oppfattelsen og forståelse av lovverket som skjenkekontrollørene. Kontrollørene må forlate lokalet sammen med resten av bargjestene. I verste fall kan kontrollørene bli angrepet av irriterte bargjester som føler at kontrollørene har ødelagt deres kveld.

Skjenkekontrollørene har pr i dag ikke den samme autoriteten og legitimiteten i vanlige folks øyne, slik som man har overfor politibetjenter. Dersom prøveordningen skal kunne bli en suksess er man trolig avhengig av en holdningsendring blant folk flest.

En mulig løsning for å ivareta kontrollørenes sikkerhet er å få et tettere samarbeid mellom kommunens kontrollører og politiet. På den måten at kontrollørene søker bistand hos politiet når man er nødt til å stenge et skjenkested. Spørsmålet blir om politiet har ressurser til å bistå kommunes kontrollører og dersom politiet uansett må involveres ville det være naturlig å benytte politiets stengingsadgang i alkohollovens § 1-8a, 2. ledd.

Rådmannen vil ikke tilrå at kommunen søker om å få delta i prøveordningen, men administrasjonen kommer med interesse til å følge utviklingen og evalueringen av ordningen.

Egenprodusert alkohol:

Det foreslås å åpne for salg i egen virksomhet av egenprodusert alkoholholdig drikk som inneholder inntil 4,7 volumprosent alkohol. De siste årene har det blitt satset på lokal produksjon av mat og drikke, men omsetningsleddene som alkoholloven i dag åpner for har ført til store utfordringer for de lokale produsentene. Det foreslås en utvidet salgsbevilling, en kommunal bevilling for tilvirkning av alkoholholdig drikk inntil 4,7 volumprosent for salg i egen virksomhet. I kontrolløyemed må det være nærhet mellom tilvirkningssted og salgssted.

Auksjon:

I høringsnotatet foreslås det å oppheve forbudet mot auksjon mellom næringsdrivende. Det vises til at ved auksjon mellom næringsdrivende er det snakk om alkoholholdig drikk som det allerede er betalt avgift for og som må omsettes mellom parter i næringen. Det presiseres fra departementet at det ikke er anledning til å auksjonere bort alkoholholdig drikk til forbruker, samt at auksjonen ikke kan avholdes av private eller utenforstående. Innehaveren må selv besørge auksjonen.

Det har frem til nå ikke eksistert lovlige omsetningskanaler for alkoholholdig drikk som allerede er omsatt til private. Arv/gave av vinsamlinger har ikke kunnet lovlig omsettes. Manglende omsetningskanaler fører til ulovlig omsetning og dermed ikke underlagt sosial kontroll. Det foreslås å tillate auksjon av alkoholholdig drikk mellom private i regi av Vinmonopolet. Auksjonene skal ikke være en inntektskilde for Vinmonopolet.

Bevillingsgebyr:

Bevillingsgebyrene foreslås endret. Det foreslås en økning av minimumsgebyrene og gebyret for ambulerende skjenkebevilling. Økningen er beregnet med utgangspunkt i økningen i konsumprisindeksen fra 2004 til 2008. Minstegebyret for salg øker fra kr 1200 til kr 1300 og minstegebyret for skjenking økes fra kr 3500 til kr 3800. Departementet vil fremover legge opp til en mer jevnlig justering av gebyrene i tråd med endringer i konsumprisindeksen.

Øvre endringsforslag:

Departementet foreslår å gjøre unntak fra aldersgrensebestemmelsene for den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, når denne har fagbrev som resepsjonist. Det er allerede i dag ett unntak for servitører med kokk- eller servitørfagbrev. Fagbrevet som resepsjonist omfatter opplæring i alkohollovgivningen.

I høringsnotat foreslås det at det tas inn en ny bestemmelse i alkoholloven som fastsetter at kommunens vedtak etter alkoholloven § 1-8, kapittel 3, 4 og 7 kan gjøres til gjenstand for søksmål, gyldighetssøksmål. Ny § 1-17: Søksmål om gyldighet av vedtak etter § 1-8 og kap. 3, 4 og 7 kan rettes mot kommunen eller Fylkesmannen.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at kommunene pålegges en plikt til å gi informasjon til Sirius. Larvik kommune besvarer Sirius sin årlige undersøkelse av kommunenes forvaltning av alkoholloven og kommer til å fortsette med dette.

Departementet har vurdert om man i alkoholloven skulle regulere tilgjengelighet til skjenkesteder for personer med nedsatt funksjonsevne. Tilgjengelighet til offentlige steder er viktig og er regulert etter både plan- og bygningsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Departementet ser ikke noe behov for regulering i forhold til skjenkesteder spesielt utover eksisterende lovverk.

Vinmonopollovens § 12 foreslås endret. I henhold til § 12 skal styret i AS Vinmonopolet etter utløpet av regnskapsåret sende inn et utdrag av selskapets regnskaper og en beretning om dets virksomhet. Beretningen skal forelegges for Kongen. Departementet foreslår å endre bestemmelsen ved at siste setning om at beretningen skal forelegges Kongen tas ut. Alkoholforskriftens gruppebetegnelser alkoholfri drikk, alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 innarbeides i alkoholloven. Endringen innebærer ingen realitetsendring av loven.

Betegnelsen "flaske" i alkohollovens § 10-3 tredje ledd foreslås endret til "beholder", da alkoholholdig drikk ikke lenger kun produseres på flaske. Betegnelsen "flaske" i forskrift om engrossalg og tilvirkning av alkoholholdig drikk § 9-3 tredje ledd endres til "liter". Endringene innebærer ingen realitetsendring.

Endring av feil henvisning i alkoholforskriftens § 8-1 annet ledd. Det skal henvises til alkohollovens § 1-6 annet ledd og ikke § 1-6 tredje ledd. Det presiseres at henvisningen er til siste punktum. Unntak for internkontroll kan gis til bevillinger for en enkelt bestemt anledning og for bevillinger som er gitt for en bestemt del av året.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å endre Sosial- og helsedirektoratet til Helsedirektoratet i lov og forskrifter på alkoholområdet. Endringene innebærer ingen realitetsendring.

Det foreslås endring av overskrift i alkohollovens kap. 3, II. I 2004 ble det besluttet å gå over fra to-desimalsystem til en-desimalsystem i alkoholloven. Endringen vil bety endring i tittelen fra 4,75 volumprosent til 4,7 volumprosent. Endringene innebærer ingen realitetsendring.

Presisering av at alkoholforskriftens § 14-3, nr. 8, kun gjelder for bevilling som omfatter nettsalg. Unntaket i paragrafen gjelder kun for innehavere av kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 som omfatter salg over internett. Forslaget er kun en presisering og innebærer ingen realitetsendring.

Alkohollovens § 4-4 7. ledd, forslag:

I praksis vil ikke de foreslåtte endringene i alkohollovgivningen ha noen stor betydning for hvordan man utøver alkohollovens bestemmelser i Larvik kommune. Derimot ønsker kommunen å komme med et eget forslag til endring i alkoholloven. Det foreligger ikke noen foreslått endring av alkohollovens § 4-4 syvende ledd utover at alkoholforskriftens gruppebetegnelser skal benyttes. Alkohollovens § 4-4 syvende ledd er en unntaksregel som sier at overnattingssteder kan skjenke alkohol i gruppe 1 og 2 til sine overnattingsgjester uten hensyn til de øvrige begrensningene i paragraf 4-4. Hensikten med dette unntaket er trolig at overnattingssteder kan skjenke overnattingsgjestene på hotellrommene eller i resepsjonen uavhengig av skjenketiden. Slik paragrafen fremstår så gir den rom for et smutt hull i alkohollovgivningen, i praksis kan dette bety at overnattingssteder kan starte egne "utesteder" for overnattingsgjestene som kan holde "åpent" hele døgnet.

Det kan tenkes at man på et overnattingssted har en overnattingsgjest som skal feire sin 40 årsdag hvor første del av festen holdes i et lokale som ligger under skjenkestedets ordinær skjenkeområde, men når skjenketiden er over så flytter de av festdeltakerne som er overnattingsgjester over til et nytt lokale hvor skjenkingen fortsetter. De resterende gjestene har da 30 minutter på å drikke opp det de har blitt skjenket for så og forlatte stedet. Er det fra lovgivers side ment at denne lovparagrafen er ment brukt på en slik måte? Det ønskes en presisering av alkohollovens § 4-4 syvende ledd.

Forslag til endring av alkohollovens § 4-4 syvende ledd:

På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester på respektive hotellrom uten hensyn til begrensningene i denne paragraf.

Journalposter i arkivsaken - uttrykte vedlegg

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	23.09.2009	Helse- og omsorgsdepartementet	Høring - forslag til endringer i alkohollovgivningen